

INTRESSEBEVAKNINGSFULLMAKT

Med en intressebevakningsfullmakt utser man den person som i framtiden sköter ens angelägenheter, ifall man själv en dag inte längre är kapabel att sköta dem. Att fungera som intressebevakningsfullmäktig är ofta smidigare, och billigare, än intressebevakning, som intressebevakningsfullmakten ofta sammanblandas med. Man kan genom att uppgöra en intressebevakningsfullmakt undvika att intressebevakning senare alls behöver tillgripas. Intressebevakningsfullmakten är ett bra sätt att förbereda sig inför framtiden, och det lönar sig att göra den så tidigt som möjligt.

Att uppgöra en intressebevakningsfullmakt

Intressebevakningsfullmakten görs skriftligt och är strängt formbunden, vilket gör att det är bäst att anlita experthjälp. En förutsättning är att den som gör fullmakten tillräckligt väl förstår dess innehåll och innebörd. Ifall man är mycket gammal, eller har fått t.ex. en minnessjukdomsdiagnos, är det bra att tillfoga ett färskt läkarutlåtande över att man är kapabel att uppgöra ett dylikt dokument.

Intressebevakningsfullmaktens innehåll

Den person som befullmäktigas i intressebevakningsfullmakten är en betrodd person – ofta makan/maken, ett barn, någon annan nära anhörig eller en vän. Det rekommenderas att man också utser ersättare som kan träda i den befullmäktigades ställe: såväl en andrahandsfullmäktig som en ersättare utanför familjen, för undvikande eventuella jävssituationer inom familjen.

Intressebevakningsfullmakten ger i allmänhet vidsträckta fullmakter när det gäller såväl ekonomiska som personliga angelägenheter, vilket i praktiken innebär beslut ifråga om hälso- och sjukvård, såsom val av vårdplats eller givande av tillstånd i samband med viktiga vårdbeslut. Men fullmakten kan, om man så vill, begränsas till att gälla enbart ekonomiska eller enbart personliga angelägenheter. De kan också begränsas till att gälla enbart en viss del av förmögenheten, en viss rättshandling eller någon annan specifik fråga. Man kan i fullmakten också inskriva rätten att ge en gåva och att sälja fastigheter som huvudmannen äger. Då bör noggranna anvisningar om detta alltid skrivas in i fullmakten.

Intressebevakningsfullmakten bör vara undertecknad av både fullmaktsgivaren och två vittnen. Vittnena bör absolut vara jävsfria – nära släktingar duger inte. En intressebevakningsfullmakt som bevittnats av jäviga personer är värdelös.

Förvaring

Då intressebevakningsfullmakten är uppgjord är det skäl att ge den åt den befullmäktigade för förvaring. Intressebevakningsfullmakten förvaras på säker plats tills det uppkommer ett behov av att använda den. Den nygjorda fullmakten överlämnas alltså inte till magistraten eller någon annan myndighet.

Ikraftträdande

Intressebevakningsfullmakten tas i bruk först då fullmaktsgivaren inte längre kan sköta sina egna angelägenheter. Den träder i kraft genom att man till magistraten inlämnar en ansökan om att få den fastställd, och till ansökan bifogar den ursprungliga intressebevakningsfullmakten samt ett läkarutlåtande över fullmaktsgivarens oförmåga att sköta sina egna angelägenheter. Den som har blivit befullmäktigad har rätt att få ett dylikt läkarutlåtande. Då magistraten har fastställt fullmakten har den befullmäktigade rätt att sköta de angelägenheter som nämns i fullmakten.

Emedan intressebevakningsfullmakten träder i kraft först då det finns ett behov av den, är det alltid möjligt att ändra innehållet i, eller återta, fullmakten, från det att den uppgjorts tills den blir fastställd. Och den behöver aldrig tas i bruk ifall man under sitt liv aldrig råkar ut för en sådan sjukdom eller olyckshändelse som gör att man förlorar förmågan att ta hand om sig själv.

Den befullmäktigade är skyldig att omsorgsfullt sköta sin huvudmans angelägenheter, och att föra bok över fullmaktsgivarens tillgångar och skulder, och över händelser under redovisningsperioden. Därtill bör en s.k. egendomsförteckning tillställas magistraten då uppdraget inleds. Den befullmäktigade har tystnadsplikt. Magistraten övervakar vid behov den befullmäktigades verksamhet. "Vid behov" innebär att den befullmäktigade inte regelbundet är skyldig att rapportera till magistraten om sitt arbete, såvida man inte uttryckligen har nämnt detta i fullmakten.

Läs mera: Muistisairaan ihmisen edunvalvonta yhteistyönä –projektets webbplats
www.muistiasiantuntijat.fi/edunvalvontahanke → välj underkategorierna Tuotokset och Materiaalivinkit

Fråga mera: rätthjälpsbyråer, bankjurister, advokatbyråer och juridiska rådgivningsbyråer, Edunvalvontavaltuutus rf

Källa: Nikumaa H, Koponen E (red.) Hur tryggar jag att min vilja blir respekterad? Handbok i att förbereda sig juridiskt.
Suomen muistiasiantuntijat ry:n julkaisut 2/2016. Helsingfors: Lönnberg Painot Oy, 2016.